

О.О. Нестеренко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

І.С. Коробкіна, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І АУДИТ»

Сучасна парадигма освіти в області бухгалтерського обліку є складною формою суспільної практики, її місце і роль на даному історичному етапі виняткові і унікальні. В умовах реформування бухгалтерського обліку саме освіта дозволяє здійснити адаптацію до нових форм господарювання і показати нові орієнтири розвитку економіки.

У цих умовах зростає потреба в тому, щоб професійний бухгалтер був не просто рахівником, а експертом з прекрасними навичками спілкування і здібностями задовольняти інформаційні потреби нової економіки. На додаток до спеціальних бухгалтерських знань і навичок, професійний бухгалтер повинен мати навички, які дозволять йому, при необхідності, бути бізнес-консультантом, фінансовим аналітиком, менеджером, брати участь в переговорах, здійснювати зв'язки з громадськістю. У той же час чесність, об'єктивність, готовність працювати є основними якостями професійних бухгалтерів.

Аналіз методик організації освітнього процесу за спеціальністю «Облік і аудит», свідчить про перевагу традиційних освітніх технологій (вирішення задач, запропонованих викладачем, вивчення послідовності відображення типових господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку тощо). Такий підхід не дозволяє сформувати у студента необхідний рівень професійних навичок, які враховують різні вимоги, що пред'являються до кожного конкретного фахівця в процесі його роботи. Ще одним недоліком традиційного підходу до організації освітнього процесу слід визнати домінування методики, направленої на розвиток у кожного студента одних і тих же кваліфікаційних характеристик. Такий підхід не виправдовує себе в прикладній сфері бухгалтерського обліку, оскільки (особливо на великих і середніх підприємствах) кожен бухгалтер вирішує, як правило, досить вузький перелік завдань. В цих умовах набуває особливої актуальності індивідуальний підхід до формування професійної компетенції студентів спеціальності «Облік і аудит», що

надзвичайно важливо для практикуючого бухгалтера, оскільки це дозволяється розвинути навички колективної роботи на протигагу умінню вирішувати максимально широкий спектр завдань.

Професійну компетентність бухгалтера необхідно розглядати як інтегральну властивість особи, що є комплексом приватних професійних компетенцій (необхідних для вирішення поставлених перед цим фахівцем завдань), для формування яких повинен застосовуватися інструментарій індивідуального підходу до організації освітнього процесу.

Реалізація індивідуального підходу в бухгалтерській освіті в умовах університету може бути здійснена на основі широкого використання інтерактивних контекстно-навчальних завдань і ділових ігор, що дозволяє, по-перше, інтегрувати отримані знання стосовно обраної професії; по-друге, освоювати професійну діяльність і набувати знання без безпосередньої участі викладача; по-третє, набувати навичок ухвалення відповідальних рішень в умовах «умовної практики»; по-четверте, запобігати реальним помилкам, які виникають у майбутніх фахівців при переході до самостійної професійної діяльності; по-п'яте, набувати досвіду комплексної постановки проблеми, узгодження індивідуальних пріоритетів при груповому виборі рішення; по-шосте, апробувати нові положення, правила, вимоги і методики в бухгалтерському обліку.

Створення індивідуальної моделі бухгалтерської освіти на основі компетентнісного підходу у формуванні професійної діяльності бухгалтера передбачає наступні стратегії:

- розділення учбових блоків облікових дисциплін на певні складові;
- вивчення облікових дисциплін шляхом розгляду великої кількості ситуацій або завдань в певних комбінаціях, що дозволяє розвивати професійне мислення бухгалтера, сприяє розвитку уміння аналізувати бухгалтерські і податкові ризики, оцінювати стратегічні компоненти фінансового і управлінського обліку, обирати оптимальний варіант облікової політики для цілей бухгалтерського обліку і оподаткування;
- самостійне вирішення певної облікової проблеми, починаючи з її формулювання, визначення шляхів її вирішення, перевірки мети, вибору методів і засобів, аналізу отриманих результатів.

Впровадження в навчальну діяльність технології реалізації форм і методів індивідуального підходу сприяє більш ефективному формуванню професійної компетентності майбутнього бухгалтера.